

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Subotica, SZERDA, 1923 november 14.

301. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt

TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt

Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lobach-palota)

Zombolya

Az a határozat, amelyik Zombolyát átengedi Romániának s az a mód, hogyan ez a határozat létrejött, leplezetlenül, koturnus és toga nélkül mutatja meg a történelem műhelytitkait. Anatole France korszerűségével s Schaw cinizmusával ér föl ennek a megállapodásnak színszerűsége, mely tanulságnak is hasznos, spektakulumnak is gyönyörködtető, figyelemzavaró is emlékeztető.

Ime, így lehet alkudni népek sorsa, városok jövője s alattvalók hűsége felett. Így lehet eldönteni tanácskozó asztal mellett, hogy a polgárok tizezrei melyik államhatalommal szemben érezzenek hűséget, melyik nemzeti dal hevítse őket, milyen kokárdát tűzzenek ki, milyen nemzeti ünnepeken dagaassa keblüket az önérték, melyik hatalomnak ajánlják fel boldogan életüket és vérüket. Mert az államhatalom nem elégedhetik meg az engedelmességgel, ami kikényszeríthető. Minden államhatalom a kikényszeríthetlent akarja kikényszeríteni s az érzésnek és áldozatnak adóját csak úgy fogadja el, ha azt az önkéntes felajánlás selyempapírjába takarják. A történelem — ime — itt készül a szemünk előtt. Mert történelem az, amelyik félszáz ezer emberrel hazát, zászlót, himnuszot, hivatalos nyelvet és hazafias érzést cseréltet. Nem villámok pergőtüzében, nem kénköves esőben, ágyuk dörgése és haladókörök hűgése között megy végbe a történelem színpadi változása. A történelem színpadának rendezője a schakespearei színpad hagyományait kelti életre: leveszik az állomás szerb föllíratát s föllírákják a román föllíratot, mint ahogy kitették a színpadra a táblát: *nepes tér Helsingörben*, avagy: *Prospero háza előtt*.

A pacifista ünnepelheti ezt a határozatot. A pacifizmus álmódóinak ugyanis megvan az a csodálatos tulajdonságuk, hogy az okokat az előzményektől és okozatoktól függetlenül tudják szemlélni s a tények vizsgálatának özőnében nem zavarja őket a tények jelentőségének fölmérése. A pacifista a haladás és embe-riesség diadalát láthatja abban, hogy két államhatalom a vitás terület sorsa fölött meg tud egymással egyezni.

Mi mégis azt hisszük, Zombolya sorsa felett Zombolya népének meghallgatása nélkül nem lehetett volna határozni. Wilson mondotta már, — ha a tényeket nézzük, azt kell mondanunk, hogy már elborult elmével — hogy nem lehet népeket az egyik országból úgy átítani a másik országba, mint ahogy a sakkfigurá-

kat tologatják egyik kockáról a másikra. (Pedig úgy lehetne, mert a sakkozásnak ezerszázados szabályai vannak, az emberekkel és területekkel való cserebere pedig a mindenkori hatalmi viszonyoktól függ csupán.) S főként akkor nem, ha a két ország között a határt nem a viszonyok ismerete s az elfogulatlan ítélkezés vontu meg. *Keyness* írja meg a versaillesi tárgyalásokról szóló emlékiratában, hogy amikor Bánátsorsra felett dönteni kellett, Lloyd George azt kérdezte: hol van Bánát s amikor megmutatták neki a földre kiterített nagy térképen, négykézlábra ereszkedett, hogy jobban lássa. Aztán felállt és döntött. Akkor már megvolt a kellő helyi ismerete.

A zombolyaiak megtanultak szerbül, hűségesen és engedelmesen illeszkedtek be az új állami rendbe, teljesítették állampolgári kötelességeiket, fizették az

adót s katonát adtak új hazájuknak, iparukkal, kereskedelmükkel, gyárvállalataikkal beilleszkedtek a rendelkezésükre álló keretek közé, — még nacionalizálták a vállalataikat is — s most a saját akaraton kívül bucsut mondhatnak hazájuknak, bírálknak, tisztviselőiknek, vevőiknek és eladóiknak, most megtudták azt, hogy az az ország, amelyiket hazájuknak hittek, csak feltételes megállóhely volt a régi és az új haza között. Most kezdenek románul tanulni, varrhatják a román zászlót, tanulhatják a román himnuszot, elkészíthetik a román kokárdát s készülődhetnek a bevonulás spontán, szívből fakadó és lelkes megünneplésére.

Mintha Wilsonnak mégis igaza lenne s mintha a népszavazás követelése nem lenne a bomlásnak induló értelem elképesztő naivitása, mint ahogy azt Versaillesben hitték a világ bábai.

A diplomácia tovább is titkos marad

Rossz a külügyi sajtószolgálat — A rendelkezési alap milliárdjai

A politikai élet eseményei napok óta a költségvetés bizottsági tárgyalásai körül játszódnak le. Kedden a külügyminisztérium költségvetését tárgyalta a pénzügyi bizottság szekciója s ez alkalommal több kisebb jelentőségű kérdés mellett felvetődött a külügyi politika parlamenti ellenőrzésének eszméje, a titkos diplomácia megszüntetése is. A többség azonban a tervet azzal utasította el, hogy az *albizottság* ennek a kérdésnek a megvitatására nem illetékes.

Az ellenzék újból a magyar és bulgár kérdést kezdte feszegetni. Nincsic külügyminiszter ez alkalommal kétszer is felszólalt s e felszólalásokból arra lehet következtetni, hogy a két szomszéd állammal a jó szomszédi viszony helyreállításának már nincs lényeges akadálya.

A külügyi sajtószolgálat reformja

A parlament bizottságaiban ma intenzívebb munka folyt. A pénzügyi bizottság második albizottsága a külügyminisztérium költségvetését tárgyalta. Az ellenzéki képviselők kritika tárgyává tették a külügyi sajtószolgálatot. Kifogásolták, hogy a sajtószolgálat ellátására a külügyminisztérium sem Beogradban, sem a külföldön nem alkalmaz hivatásos újságírókat. A sajtóiroda jelenlévő főnöke ezt elismerte, azonban hivatkozott arra, hogy a rendelkezésre álló összeg rendkívül csekély, ezért a külügyminisztériumi sajtószolgálat nem megfelelő.

A bizottság felhívta a sajtófő-

nököt, hogy a külügyi sajtószolgálat reformjáról tegyen részletes javaslatot s elhatározta, hogy a bizottság plenumának azt javasolja, hogy legalább két millió dinárral emelje fel a külügyi költségvetést, amely összeget a sajtószolgálat javítására fordítanának.

A javaslathoz a külügyminiszter is hozzájárult.

Gyorgyevic Svetožar demokrata párti képviselő az ellenzéknek azt a követelését terjesztette elő, hogy a külföldi követségeken kereskedelmi attaséi állásokat is szervezzenek. Az indítványhoz a külügyminiszter hozzájárult. Elfogadta azonkívül a bizottság az ellenzéknek azt az előterjesztését, hogy a külföldi követségek számára házakat vegyenek, ami lehetővé teszi a magas házbérek megtakarítását. A fedezet a házak vásárlására megvan a követségek utlevél jövedelmeiben.

A rendelkezési alap

Nagy vita támadt azonban a rendelkezési alap tételeinek letergatalása körül, amelyek a költségvetésben négy millió dinárral három millió kétszáz ezer frankkal és nyolcszáz ezer arany dinárral szerepelnek. Az ellenzék sokalotta főként az utóbbi összeget s a rendelkezési alap csökkentését követelte, továbbá azt, hogy a rendelkezési alapot harmadrendű ellenőrzés alá helyezték. Felmerült ezzel kapcsolatban az az eszme is, hogy a külügyi politika vezetését parlamenti ellenőrzésnek vessék alá. Ezt az utóbbi indítványt a többség rögtön elutasította azzal, hogy az *albizottság* nem ille-

letes annak tárgyalására.

A rendelkezési alap ellenőrzését illetően a külügyminiszter kijelentette, hogy nincs kifogása az ellen, ha két, esetleg három képviselőből álló bizottság átvizsgálja a jövőben ezeket a számadásokat is, de természetesen a legteljesebb diszkréció mellett.

Az ellenzék kifogásolta továbbá, hogy a külügyminisztérium rendelkezési alapjának terhére külföldön tanuló diákok ösztöndíjakat kaptak, ami azért helytelen, mert ezeket az ösztöndíjakat nem pályázat útján adják ki, hanem politikai pártállás szerint.

Gyorgyevic demokrata képviselőnek azt az indítványát, hogy Finnországban a külügyminisztérium főkonzulátust állítson föl, elfogadta a bizottság. Ezzel kapcsolatban mindjárt indítványozták azt is, hogy Lengyelországban is létesítsenek jugoszláv főkonzulátust, tekintettel a legutóbb kötött kereskedelmi szerződésre, hogy az ország érdekei biztosítva legyenek.

A bulgár és magyar fegyverkezés

A nemzetközi szerződések ügyosztálya költségvetési tárgyalása alkalmával az ellenzék szóvátette, hogy a békeszerződéseket több állam nem tartja be, így különösen Magyarország és Bulgária nem tesznek eleget a békeszerződés azon rendelkezéseinek, amelyek a leszerelésre vonatkoznak.

Az ellenzék felszólalására Nincsic külügyminiszter kijelentette, hogy véleménye szerint sem Magyarország, sem Bulgária részéről nem fenyegeti katonai veszély Jugoszláviát.

Az ellenzék azonban továbbra is hangsúlyozta, hogy úgy Magyarországon, mint Bulgáriában nem hajtják végre a lefegyverzésre vonatkozó rendelkezéseket. Rámutattak arra, hogy az elfogott bolgár komitáciknak teljes felszerelésük volt és egészen új fegyvereket találtak náluk, ami annak a bizonyítéka, hogy Bulgária állandóan fegyverkezik. Hangsúlyozták, hogyha Magyarország és Bulgária a lefegyverzés kérdésében a békeszerződés szerint járnak el, úgy Olaszországgal szemben erősebb politikát követhetne Jugoszlávia.

Nincsic erre ismételtén kijelentette, hogy a kisantant diplomáciája a legnagyobb sikerrel működik és az ellenőrző bizottságok is a leglekiismeretesebben végzik felügyelő munkájukat és megfelelő ellenőrzést tudnak gyakorolni.

Az izgalmas lefolyású ülés fél nyolc után ért véget.

Az ülés befejezése után olyan hírek terjedtek el, hogy az ellenzék szóvátette az ülésen az Oroszországgal való megegyezés kérdését is, Nincsic külügyminiszter azonban

aktíve munkatársunknak alkalmát volt beszélgetni, kijelentette, hogy ezt a kérdést fel sem vetették.

A többi albizottság munkája

A pénzügyi bizottság első szekciója kedden ülést tartott, amelyen az agrárreform minisztérium költségvetését, a miniszter távollétében nem tárgyalhatta. E helyett az állami bevételekről szóló költségvetésrészlet vette tárgyalás alá és ezt, kisebb módosításokkal elfogadta. A leglényegesebb változás ebben a költségvetésben az, hogy a forgalmi adóból előirányzott 250 millió dinárból, az eredetileg előirányzott célra csak 200 milliót hagyott meg a szekció, a többi 50 milliót a dohányjövédéki investíciókra fogják fordítani.

A harmadik albizottság hétfői ülésén az igazságügyi tárca költségvetését befejezte.

Incidens a karavukovói bucsun

Novisadról jelentik: A vasárnapi karavukovói bucsun kellemetlen incidens idézett elő Krsztics Váza főszolgabíró és Koszarić Milán szolgabíró részvétele. A két tisztviselő ugyanabban estefelé megjelent az Eckert-féle vendéglőben, ahol a nős emberek és a férjes asszonyok mulattak és jókedvükben azt követelték, hogy a zene csak nekik játszon. A közönség tiltakozott ez ellen a kívánság ellen, mire a főszolgabíró rendőrséget és csendőrséget hivatott és a karhátsó segélyével eltávolította a békésen mulatozó polgárokat a korcsmából, Hackl János és Ebli Boldizsár karavukovói lakosokat és az utóbbinak fiát pedig, mert vonakodtak a helyiséget elhagyni, letartóztatták. A három őrizetbevett ember a községi előljáróság közbelépésére került később szabadlábra.

A két szolgabíró ezután a Hungárféle vendéglőt kereste föl, ahol a legények és leányok mulattak és ezt a helyiséget is kiűrtették.

A németpárti képviselők a karavukovói bucsunak emiatt az epizódja miatt interpellációt terjesztettek majd a belügyminiszterhez és követelni fogják a két tisztviselőnek — akiket hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádolnak — megbüntetését.

Az egyesülés ünnepe

A suboticiai évfordulói ünnepek

A szerb hadsereg bevonulásának ötödik évfordulóját kedden ünnepelték meg Suboticián. A város lobogódiszt öltött és fél tiztől fél tizenegy óráig bezárták az üzleteket és irodákat is, hogy egy órás munkaszünet külsőleg is kifejezésre juttassa az évforduló ünnepségét.

Ebben az időben tartották meg a hálaadó istentiszteleteket a suboticiai templomokban. Tíz órakor kezdődött a hálaadó mise a szerb templomban, amelyen a katonai hatóságok képviseletében Damjanovics tábornok hadosztályparancsnok, a polgári hatóságok részéről pedig Pletikoszits András főispán, Tabakovics Miklós polgármester, a városi tanács több tagja és valamennyi állami hivatal vezetői résztvettek. Ugyanebben az időpontban a többi templomokban is hálaadó istentisztelet volt, amelyeken szintén résztvett a város, a katonai hatóságok és az állami hivatalok egy-egy kiküldöttje.

Az ünnepi istentiszteletek után a 34. gyalogezred laktanyájának udvarán megtartották az ezred házi védszentjének ünnepét, amely a Suboticiára való bevonulás napjával esik egybe. Ezen az ünnepségen is

résztvettek úgy a katonai, mint a polgári hatóságok képviselői, akik végighallgatták a tábort misét, amelynek keretében Lukics ezredes, a 34. gyalogezred parancsnoka egy altiszttel és egy közlegényrel együtt elvégezte a tradicionális kalácsszentelést. Ezután Lukics ezredes lelkes beszédben ismertette a nap jelentőségét, majd utána szemle volt

a csapatok felett, végül pedig hideg buffetben vendégelte meg a tisztikar a nagyszámu jelenlevőket. Délután ugyancsak a kaszánya udvarán katonai játékok és táncmulatság volt a legénység részére.

Az évfordulói ünnepeket este a szerb nőegylet által a városi színházban rendezett táncmulatság zárta be.

Vilmos excsászár is utlevelet kapott Németországba

Az antant a volt trónörökös kiszolgáltatását követeli a német kormánytól

Antwerpenből jelenti a Havas ügynökség: Doorné jelentések szerint Vilmos német excsászár tizenkét utlevelet kapott saját használatára és kísérete számára, hogy visszatérjen Németországba. Az excsászár megbeszéléseket folytatott környezetének fontosabb személyeivel, délután pedig magasrangú holland hivatalnokok látogatását fogadta. A hollandi külügyminiszteriumnek egy magasállású tisztviselője Doornba utazott, hogy tárgyaljon Vilmosttal.

A szövetséges hatalmak kormányai hétfőn értesültek Vilmos excsászár hazautazási szándékáról. Az antant kormányainál az a vélemény alakult ki, hogy Vilmos elutazása esetén is lehetetlen volna a hollandi kormánynál tiltakozni és a volt császár hazatérése, valamint annak esetleges következményei miatt csakis a német birodalmi kormányt lehetne felelősségre vonni.

A volt trónörökös hazatérése is élénken foglalkoztatja még a szövetséges hatalmakat, különösen a francia kormányt. Franciaországnak ugyanis — mint Párisból jelentik — az az álláspontja, hogy a versaillesi szerződés kötelezi Németországot Frigyes Vilmos extrónörökös kiszolgáltatására. A szövet-

séges hatalmaknak — Poincaré szerint — nem csak joguk, de kötelességük is büntető rendszabályokkal való fellépés mellett Frigyes Vilmos kiszolgáltatását, vagy kiutasítását kívánni.

Virágokkal várják Oelsben a volt trónörökösöt

Oelsből jelentik: Az oelsi kastélyban minden pillanatban várják Frigyes Vilmos megérkezését. A volt trónörökös Altmarkból hétfőn délután folytatta útját, de még nem tudják, hogy milyen irányban. Annyi bizonyos, hogy az éjszakát a saaberi kastélyban töltötte. Ez a kastély mostohaanyjéé, Vilmos császár második feleségéé, aki azonban Doornban tartózkodik, mert ma van házasságának első évfordulója.

Oelsben tömérdek virág várja a volt trónörökösöt, a szomszédos birtokosok e virágadományokkal akarják figyelmességüket tanúsítani a herceggel szemben.

Az oelsi uradalmi intéző elárkozik minden felvilágosítás elől, mert nem akarja, hogy az Oelsbe sereglő sok külföldi újságíró világeseményé avassa a volt trónörökösnek egyszerű földesuri minőségben való hazaérkezését a sziléziei birtokára.

Amit elvesztünk és amit megkapunk Zombolya, Módos, Párdány

A jugoszláv-román határkiigazítás Zombolyát leszakította az S. H. S. királyság testéről s Romániának juttatta, amely Módos és Párdány községeket bocsátja át cserébe az S. H. S. királyság birtokállományába.

Ma még nem végleges, hogy gyakorlatilag miként alakul az új határ. Románia Zombolyán kívül még néhány torontálmegyei községet is megkap, az S. H. S. királyság lemond Adakalé szigetről s átad még egy kisebb Duna-szigetet, viszont Módos és Párdány községeket birtokán kívül Kikinda közelében nagyobb földterületet kap vissza, amelyen község ugyan nincs, de mint termőföld igen értékes.

Hivatalosan még nem közölték sem a határváltoztatást, sem az ezzel kapcsolatos intézkedéseket, azonban Zombolya átadása, Módos és Párdány átvétele most már véglegesnek tekinthető. Az S. H. S. kormány már két évvel ezelőtt felajánlotta a birtokcserét, azonban az arra vonatkozó megállapodás csak most lett végleges.

A határrendezés után az S. H. S. királyság és Románia közt a határállomás a Csekonics-uradalomban lévő Julia-major lesz.

Közgazdasági szempontból a királyság iparája és kereskedelmére súlyos veszteség Zombolya átadása s ma még nem lehet tudni, hogy Módos és Párdány ezt a veszteséget

mennyiben ellensúlyozzák. Zombolya egyik legvirágzóbb községe a Vajdaságnak. Jelentős gyáripara van, amely az elmúlt öt év alatt a jugoszláv piac ellátására rendezkedett be. Iparvállalataiban a jugoszláv banktőke is érdekltséget vállalt. Mint fogyasztó piac is elsőrendű. Bent a községben, amelynek őslakói szorgalmas svábok, több szláv család telepedett meg s talált existenciát. Határában, az agrárreform céljára igénybe vett Csekonics-uradalomban azon a részen is, amely most Romániához kerül, több száz szláv dobrovoliácot telepítettek le. Bár nyilvánvaló, hogy a kormány ezek sorsáról gondoskodni fog, azonban ezek már most is kívándorlásra készülődnek.

A vajdasági kereskedelemre nézve jelentékeny veszteséget jelent az, hogy Zombolya idegen államhoz kerül. Remélhető azonban, hogy most nem mulasztják el, hogy a zombolyaiak most fennálló magánjogi követeléseit és tartozásait tekintetében szerződésileg rendelkezzenek, mert nem méltányos, ha valakit azért ér károsodás, mert magasabb államérből a határokat eltolják.

Módos és Párdány, amit az S. H. S. királyság Zombolyáért cserébe megkap, szintén nem jelentéktelen községek. A háboru előtt mindkettő szolgabíróválasztó székely volt, Módosnak járásbíróválasztó is volt, s van ma is. Zombolyának román lakosa

egyetlen egy sincs. Módos és Párdány lakóinak jó része szerb, bár németek és magyarok is tekintélyes számban laknak mindkét községben. Módosnak a szerb kulturistóriában is jelentősége van Obradovics Dositheus működése révén. Obradovics, aki a szerb tudományos irodalom megalapítója, 1739-ben Módos mellett született s Módoson működött. Párdány is régi szerb telepés község, többek közt a néhai dr. Petrovics János és a belügyminiszterium B. B. B. osztályának méltán népszerű főtitkárságja: dr. Vlaskalin Milorád is Párdányban született.

Az átcsatolás után Párdány a módosi járásbíróválasztókerületben választja a képviselőit. A jelenlegi szkupstinába azonban a módosiak és párdányiak már aligha küldenek képviselőt, bár már az iránt is intézkedések történtek, hogy az új terület lakóit január 15-ikéig felvegyék a választói névjegyzékbe.

Orgazdaságerőletartóztattak egy noviszadi nagykereskedőt

Novisadról jelentik: Szávics Szvetozár szódavizgyáros a napokban feljelentést tett a rendőrségen, hogy szolgája Zechmeister Misa egy aranygyűrűt és több mint kétszáz szódavizüveg-fejet lopott el tőle, azután megszökött. A feljelentés alapján a rendőrség a nyomozást a szökésben levő szolga után azonnal megindította, amely tegnap végre eredménnyel járt: Zechmeister a detektívek letartóztatták. Kihallgatásakor bevallotta, hogy a lopást elkövette és elmondotta, hogy a szódavizüveg-fejeket a futtaki-uton Schönberger Gyula kereskedőnek adta el. Schönberger állítása szerint, megkérdezte tőle, hogy hol szerezte az üvegfejeket, mire ő nyíltan bevallotta, hogy Szávicstól lopta őket. A kereskedő ennek ellenére megvette tőle a lopott holmit és csak arra kérte, ne mondja el senkinek, hogy ő vásárolta meg.

Vallomása alapján a rendőrség letartóztatta Schönberger kereskedőt, aki kihallgatásakor tagadta, hogy tudott volna arról, hogy az üvegfejek hogy kerültek Zechmeisterhez. Mikor figyelmeztették, hogy Szávics neve rajta van minden ólomfejen, kijelentette, hogy körülményesen nem nézte meg őket, mert egyáltalán nem tartotta gyanusnak Zechmeisterre. A rendőrség a letartóztatott kereskedőt és szolgát átadja az ügyészségnek, amely Schönberger ellen orgazdaság címén indít eljárást.

Rejtélyes asszonyszöktetés

Állítólag kifosztották s meggyilkoltak egy noviszadi asszonyt a horgosi határon

Novisadról jelentik: Mokus Mária noviszadi asszony hétfőn délelőtt megjelent a rendőrségen, ahol előadta a következőket:

Egy hónappal ezelőtt egyik nőtestvére, aki Pap István munkás felesége, Délszerbiában dolgozó férje távolléte alatt megismerkedett Pethő József nevű munkással. Pethő rokonsága rábirta Papnét, hogy butorait adja el és szökjön át Pethővel Magyarországra. Az asszony hallgatott a tanácsra, butorait eladta és Pethővel, valamint annak Katica nevű testvérével együtt utlevél nélkül átszökött Magyarországra. Mokus Mária semmi hírt sem kapott megszökött testvéréről és annál nagyobb volt a meglepetése, amikor hétfőn délelőtt a piacon összetalálkozott Pethő Katicával és Pethő Józseffel, akik kérdésére elmondták, hogy Papné Szegeden szolgál. Mokus Máriaan azonban feltűnt, hogy a két

festvér zavarban van, ellentmondanak egymásnak, gyanuját még növelte az is, hogy Pethő Katicán Papné ruháit ismerte fel. Az a gyanuja, hogy Pethők a határon kifosztották Papnét és azután meggyilkolták.

A rendőrség megindította a nyomozást és egy detektiv még a dél előtt folyamán felkereste Pethők lakását, hogy a két Pethő-testvért előállítsa a rendőrségre. Odahaza azonban csak Pethő József tartózkodott, aki amikor meglátta a detektivet, futásnak eredt. Több uccán keresztül folyt az izgalmas hajsza, míg a detektivnek sikerült Pethőt elfogni és beszállítani a rendőrségre. Időközben letartóztatták Pethő Katicát is. A két testvér kihallgatását nyomban megkezdték. Pethő József és Katica beismerték, hogy utlevél nélkül szöktek át a határon, ahol egy ideig Szegeden tartózkodtak. Ott Papné mindenét nekik adta és elment munkát keresni.

Vallomásuk nagyon zavaros volt, ami a rendőrségen is azt a feltevést erősítette meg, hogy Papné büntény áldozata lett. A novisadi rendőrség diplomáciai úton a szegedi rendőrséghez fordult, hogy meggyőződjenek arról, valóban Szegeden tartózkodik-e Papné. Pethőket a válasz megérkezéséig őrizetbe vették.

Politikai amnesztia Magyarországon

Karácsonyra pertörést ígérnek az emigrációs perben

Budapestről jelentik: Nehány héttel ezelőtt a Bethlen-Benes tárgyalások után vetődött fel először az a hír politikai körökben, hogy általános politikai amnesztia készül karácsonyra. Azóta szinte napirenden van a kérdés a pártkörökben. Főleg a szociáldemokratáknak érdeklődik aziránt, hogy komoly gondolatról, vagy pedig csak *Ballon d'essai* ről van-e szó. Azóta csak annyi történt, hogy az ügyvezető emigrációs per tárgyalásait bizonytalan időre elhalasztották. Ebből az egy tényből azonban komoly politikai helyeken azt a következtetést vonják le, hogy *tényleg készül valami*, még pedig valószínűleg azoknak a tárgyalásoknak következményeképpen, amelyeket a magyar miniszterelnök folytatott a kisantant képviselőivel. A magyar kormány, hír szerint azért halasztja el karácsonyig a politikai amnesztia végrehajtását, hogy december végéig kellőképpen előkészíthesse a magyar közvéleményt a kölcsönügyben vállalt garanciákra. Karácsonyig tudniillik sok olyan enyhítő körülmény léphet életbe, ami az általános politikai amnesztiát is lehetségessé teszi.

A német Kulturbund nem fejt ki államellenes működést

Grasl főtitkár nyilatkozata

Novisadról jelentik: A novisadi Zasztava legutóbbi számában éles hangú támadást intézett a *Deutscher Kulturbund* és a *Deutsches Volksblatt* ellen, amelyeket államellenes tevékenységgel vádolt a cikkben. A Kulturbund főtitkára, dr. Grasl György, az intézmény elleni támadásról a következő nyilatkozatot tette:

— A Zasztava cikkének semmi komoly alapja sincs és a cikkíró, akit hasonló támadásai révén jól ismerünk, állításait nem tudhatja számottevő bizonyítékokkal alátámasztani. Azt a vádat, hogy a Kulturbund, az *Allgemeinen Deutschen Schulvereine* szolgálatában áll, a leghatározottabban visszautasítjuk, ugyesztintén azt is, hogy államellenes elemeket nevelünk a német diákokból. Komolytalan rá-

fogásnál nem egyéb az sem, hogy Kulturbund kulturális és politikai irredentát üz. Hogy a Kulturbund segíti a német diákokat szaktanulmányaik külföldön való folytatásában is, az természetes és ezen elfoglaltan ember nem találhat kifogásolni valót, an-

nál kevésbé, mert nemcsak német, hanem szláv, magyar, egyéb nemzetiségű diákoknak is utat nyitottunk mindig a német kulturális forrásokhoz, amint azt közzánk intézett köszönőlevelek tanúsítják. Ezt azonban nem lehet kulturirredentizmusnak nevezni.

Horvátország és Szlovénia tartományi felosztása

A klerikálisok tiltakoznak a terv ellen

Beogradból jelentik: Szimics zagrebi királyi helytartónak beogradi látogatása alkalmával a belügyminisztériumban a napokban tárgyalások folytak a tartományi felosztásnak Horvátországban és Szlovéniában való végrehajtása tárgyában. Erre vonatkozóan tervezetet dolgoztak ki, amely szerint először Szlovéniában és azután Horvátországban fogják a felosztást a legrövidebb időn belül végrehajtani. A törvény rendelkezése szerint Horvátországot négy, Szlovéniát pedig két tartományra osztják. Nagyobb nehézséget okoz a kormány a tartományi főispánok személyének kérdése. Szlovénra nézve hír szerint már megvannak a kormány jelöltjei, akik közül az egyik a demokratapárt tagja. Horvátországra nézve a kormány Szimics királyi helytartótól vár előterjesztést.

A klerikálispart, amikor tudomást szerzett a kormány szándékáról, Holnyec és Kukovec képviselők útján tiltakozást jelentett be a belügyminiszternek, aki azonban kijelentet-

te, hogy az alkotmány és a törvények értelmében nem lehet tovább halasztani a tartományi felosztást. Hír szerint 1924 februárjában akarja a kormány megtartani a tartományi választásokat, ezért siettetni a beosztás végrehajtását.

A demokratapárt újabb válsága

Beogradból jelentik: A *Tribuna* értesítése szerint a demokratapártban újabb ellentétek merültek fel, még pedig ezuttal az új pártlap, a *Demokracija* főszerkesztőjének személye körül. Erre a tisztségre a pártvezetőség Csécsics Mílutint jelölte ki, aki azonban már le is mondott megbízásáról, hogy ezzel elejét vegye annak a viharnak, amely miatta az egyrésztől Davidovics Ljuba, másrésztől Marinkovics Volja mögé felsorakozott párttagok között kitört. Az ügy Csécsics lemondásával nem fejeződött be, hanem a legközelebbi pártkongresszus elé kerül, amely majd több könnyes ügyel együtt tárgyalja.

A pápa ki akar békülni a görög orthodox egyházzal

XI. Pius pápa encikliát bocsát ki a két egyház egyesüléséről

Rómából jelentik: XI. Pius pápa hétfőn nagyszemélyű akciókat kezdett meg, amelynek az a célja, hogy a görög-orthodox egyház Rómával kibéküljön. Az alkalmat erre Szent Jozsef halálának háromszázadik évfordulója szolgáltatta, aki tudvalevően az egységes egyház ügyének lett a vértanúja.

A pápa most az ünnepséggel kapcsolatban encikliát bocsátott

ki, amelyben azt hangoztatja, hogy a szláv katolikusok különválása igen sajnálatraméltó esemény volt és annak a reményének ad kifejezést, hogy a két egyház egyesülése mielőbb meg fog történni. Egyben felhívja a pápa a katolikus világ figyelmét a poroszok rettentő szenvedéseire és kéri híveit, hogy nyújtsanak a németeknek támogatást.

Erhardt kapitány átvette a német nacionalisták vezetését

Beszédében hivatkozik magyarországi segítő társaira

Münchenből jelentik: A jobboldali radikális mozgalom Bajorországban most új fordulatot vett és pedig sokkal veszélyesebb irányban: Erhardt kapitány fölbukkant Münchenben és a nyilvánosság előtt magához ragadta a jobboldali mozgalom vezetését.

Erhardt föllépésének színhelye a müncheni egyetem volt, ahol a Német Sas — *Deutscher Aar* — nevű jobboldali radikális diákszervezet gyűlést tartott. A gyűlés rendkívül viharos lefolyású volt. Krausz rektor, akit már szombaton az egyetem hallgatók kifűtyültek, mostan megjelentésekor lehurrogott és durvaszavakkal illették. Ezután Erhardt kapitány mondott beszédet. Kijelentette, hogy sok vele rokonérzésű és felfogásu ember kérésére átveszi a német nemzeti hazafias mozgalom vezetését és mindenkitől engedelmisséget követel. Az egyes harcoszervezetek küldjék el hozzá vezetőiket, hogy utasításokat adhasson nekik. A saját szervezetén kívül — ez a hírhedt C-szervezet — mögötte állanak a Kahr által fölosztatott Oberland-szervezet és *»hatalmas«* segítő társai Magyarországon. Kijelentette még Erhardt, hogy ott folytatja a harcot, hol no-

vember 9-én el kellett hagyni és 3 végig is fogja vívni. Olyan értelmetlen dolgokat, mint aminőket Hitler november 8-án tett, Erhardt nem fog elkövetni: minden cselekedetünket sokkal tervszerűbben és legyetmeztetőbben kell végrehajtanunk. Végül felszólította a diákságot, hogy ajándékozza meg bizalmával és tervvel fogadmal, hogy a tetszadító harcot a jövőben még nagyobb dühösökkel végig fogja vívni.

Erhardt beszéde után a gyűlés szavazott arról a kérdésről, hogy *tolytassák-e a Hitler által megkezdett küzdelmet*. A többség Erhardt javaslatának megfelelően a harc mellett nyilatkozott.

A rektor erre a *»Deutschland, Deutschland über alles«* című dalt kezdte énekelni, de a diákság elhallgatatta és az Erhardt-dalra nyújtott. A jobboldali radikális ifjúság ezután tüntető menett alakult.

Ludendorff visszavonja becsületességét

Münchenből jelentik: Ludendorff a sajtóban nyilatkozatot tett közzé, mely szerint a királyi palota előtti vértűrdő után nem kötelezte magát

becsületességével arra, hogy ezután nem vesz részt a fajvédő mozgalomban. Szerinte egyedül a fajvédő mozgalom képes Németországot meggyógyítani és ezért továbbra is ennek szenteli magát. *Becsületességével tett kötelezettsége csak müncheni tartózkodására vonatkozik* és arra, hogy tartózkodni fog a vizsgálat alatt az alkotmányos kormányval szemben államellenes cselekedetektől.

Münchenben helyreállt a nyugalom

Münchenből jelentik: A keddi napon Bajorországban és a bajor fővárosban a viszonylagos nyugalom helyreállt. A zárórát két órával meghosszabbították.

Felosztják az angol képviselőházat

Készülődés az új választásokra

Londonból jelentik: Az angol alsóház szerdán ismét összeül, hogy befejezze az augusztusban felbeszakitott ülészakot. A tárgyalásra kerülő kérdések között a legnagyobb fontosságot tulajdonítják a kormány ama szándékának, hogy a képviselőházat felosztassa és új általános választásokat írjon ki.

Hír szerint a kormány nem fogja sokáig bizonytalanságban hagyni a házat eme szándéka felől.

A politikai pártok egyébként már készülődnek az új választásokra és megkezdtek agitációs munkájukat.

Beváltják az Osztrák-Magyar Bank külföldön lévő bankjegyeit

Mi történik a jugoszlávai hamisbélyegzésű bankjegyekkel?

Bécsből jelentik: Az Osztrák-Magyar Bank külföldön lévő bankjegyeinek beváltása most folyik. A jegyintézet főszámoló-bizottsága a bankjegyeket a következő módokat mellett váltja be. Az 1918 október 27. előtt kibocsátott minden koronáért, amely 1919 június 15. előtt a volt monarchia határain túl volt forgalomban, 0.0115 aranykoronát, vagy pedig 0.00216 dollárt térítenek meg a címlettulajdonos külföldieknek. 2. Ugyanezért a koronáért, ha az 1919 június 15. után volt forgalomban a monarchián kívül, 0.01 aranykoronát vagy 0.00188 dollárt; 3. az 1918 október 27. után kibocsátott koronáért pedig 0.0015 aranykoronát vagy 0.00028 dollárt fizetnek.

A jugoszlávai kereskedelmi és gazdasági körök különösen közelről érinti ez a kérdés, mert a becserélés alkalmával időszerte vált azoknak a bankjegyeknek a beváltása is, amelyeket az itteni pénzügyi hatóságok hamis felbélyegzés címén lefoglaltak vagy amelyeket a kereskedők a kereskedelmi és iparkamarához beszolgáltattak. Igen sokan, akik jöhízeműen jutottak a hamis bélyegzésű pénzhez, — tud alevőleg — érzékeny károsodást szenvedtek. A károsodás éppen azokat sújtja akik bíztak az iparkamarák íretében és beszolgáltatták azokat a bankjegyeket, amelyeket azóta külföldön már régen értékesíthettek volna. A pénzügyi kormányzat és a kereskedelmi és iparkamarák most gondoskodni kellene arról, hogy ezt a több százmillióra rugó összeget az ország közgazdasága számára megmentse. Ha a volt monarchia határain kívüli bankjegyeket beváltják, akkor be kellene váltani azokat a bankjegyeket is, amelyeket az Osztrák-Magyar Bank bocsátott ki, de amelyeket az SHS. királyság nem akart a saját területén forgalomban levőnek éltetni.

nov. 12-től
hétfőtől-
nov. 14-ig
szerdáig

Lifka

A szezon legkacagatóbb filmje!

Mexikói Jim

5 felvonásban
Főszereplő: DONGLAS FAIERBANKS.

NYILTTÉR.

Értesítés.

Tisztelt rendelőimet és a nagyérdemű közönséget értesítem, hogy **Matkovic Lajos uriszabó** üzletét Sokolska ulica 13. szám alatt átvettem és Bene Sudarević ulica 34. sz. alatti üzletemet ide helyeztem át. Ezután is igyekezni fogok t. rendelőim minden igényt pontosan kielégíteni és kérve további nb. pártfogásukat maradok

tisztelettel

Mándics Pál uriszabó

8502

Önkéntes árverés

Folyó évi november hó 20-án önkéntes árverés útján bačko-petrovoselói matárban levő külső-járású tanyámon 23 darab ló, ebből 3 darab anyakancsa, a többi háromévesen aluli különböző korú csikók kerülnek eladásra.

8569

Horváth János Pál.

Önkéntes árverés.

Obilicevo (Banat) főutcáján levő fordított házat, mely áll 4 szoba, 2 konyha, üzlethelyiség, nagy udvar és veteményes kert.

f. évi november hó 18-án délelőtt 9 órakor a helyszínen Obilicevön (Törökkánizsa) el fogom adni. Az árverési feltételek Suboticán Sommer Péter vendéglősnél (Vojvode Putnika Trg 8.) bármikor megtekinthetők.

Subotica, 1923. nov. 9.

Jovan Vida.

2-3 szobás

8497

LAKÁST

konyhával mellékhelyiségekkel lehetőleg a belterületen KERESK azonnali vagy februári beköltözésre. Címeket a kiadóhivatal továbbít „LAKÁS” jelige alatt.

KÖZVETITŐK DIJAZTATNAK.

KÁTRÁNYFEDŐLEMEZ KÁTRÁNY KARBOLINEUM

FACEMENT és minden egyéb építési anyagot ajánl:

„GRADIVO” ZAGREB

Bogovićeva ul. 3. — Telefon 5-55.

120

Előkelő fűszer- és csemege detail-üzlet részére nagyobb városban elsősegéd szerb nyelvismerettel felvétetik. Részletes ajánlatok az eddigi működés és fizetési igények, valamint csakadai állapot megjelölésével „Premier” jelige alatt a kiadóba kéretnek.

8523

H
A
R
M
O
N
I
A

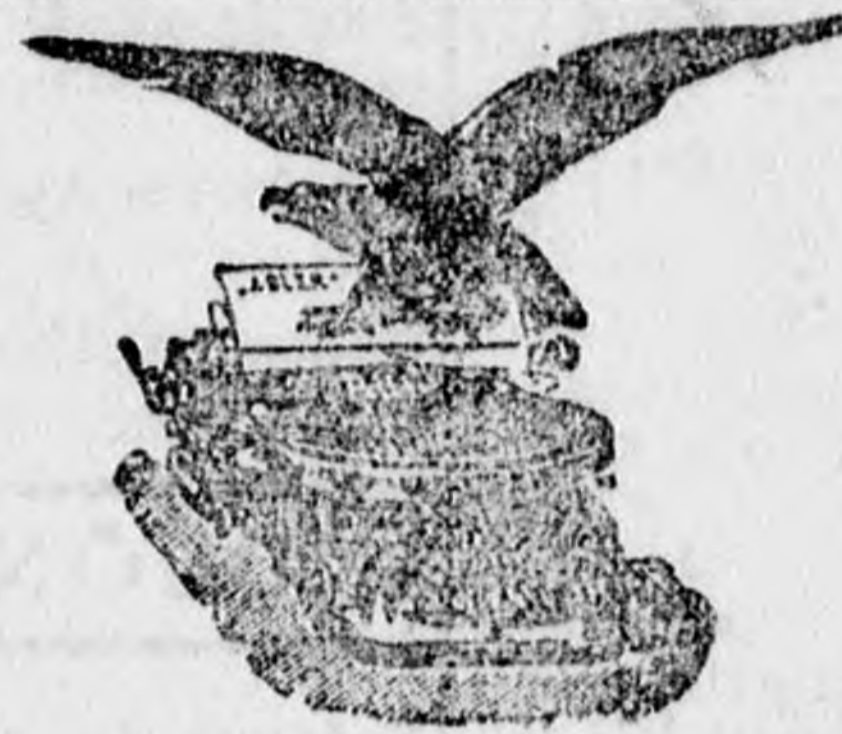


H
A
R
M
O
N
I
A

ZONGORAKERESKEDÉS
BEOGRAD

KNJEGINJE LJUBICA 7. TELEFON 27-48.

Állandó nagy raktár Bösendorfer, Ehrbar, Schweighoffer, Wirth és Hamburger, Pallik, Stiassny zongorákban — részletfizetésre is mérsékelt árakon.



Minden rendszerű új- és használt írógép állandóan raktáron!

Írógépek javítását és évi karbantartását garancia mellett vállalom. Írógép-műszerészem a bécsi Remington-háznak évek óta művezetője volt. Állandó nagy raktár az összes írógép-kellékekben, úgymint valódi Greif-Carbonpapír, amerikai írógépszallagok stb.

DEUTSCH IZIDOR-nál
Subotica, Aleksandrova-utca 6.

Džombolj (Zombolya) bánáti mezővároskában eladó egy komplett és teljesen modern fűszer- és festékárú kereskedés berendezése. Wertheimsekreány, National Régister Cassa, főnöki iroda üvegfallal stb. Esetleg új helyiség. Bővebb felvilágosítás Richter Dezső Džombolj. 8549

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál: 933

KRAUSZ

VELIKI-BECSKEREK,
a törvényszéki palota mellett.
TELEFON SZÁM 329.



SILD

KALAPKÉSZÍTŐ
Subotica, Csirkepija

Egyedül egész Vajdaságban legmodernebb gépekkel felszerelt első női és férfi kalapipar. Mindezt bárhova megy, legyen egy próbát és meg fog győződni, hogy a legújabb divat szerint lesz elkészítve kiválasztott forma után, ugyancsak mindenféle keménykalap, velur, filc, Biber, Velvetin és cilinder. Vasalást a legpontosabban készít. 8527

KÖRZŐ

nov. 12-16l
hétfőtől-
nov. 14-ig
szerdáig

A három foglya

nagy dráma 6 felvonásban
Főszereplő: EMI LIN.

Minden kereskedőnek érdeke, hogy fuvarleveleit felülvizsgáltsa

A „Vojvodina” nemzetközi szállítványozási társaság fuvarlevél felülvizsgálási és vizs-
térítési osztályánál Subotica.

Elsőrendű régi, hivatásos, vezető állásban volt szakemberek vezetésével azon helyzetben van, hogy a visszatérítendő összegeket a legrövidebb idő alatt folyósíthatja. — A fuvarlevelek felülvizsgálása DIJTALAN! 8279

FAKERESKEDŐK!

VÁSÁROLJANAK faragott és fűszert fát: gerendát, I-a fűszert, léceket, stafit minden méretben továbbá mindenféle keményfát
BRAĆA MILETIĆ, ZAGREB

Ulica 199. — Fiók: CRLJE. — Tojásládagyár.

ERÉNYI LIPÓT

műbutor- és berendezési vállalat
Subotica, Jelašićeva
ulica br. 5.



észit ebédlő-, háló-, uriszoba-, konyha, előszoba- valamint épület-, üzletberendezést, portált stb. a legizlésebb kivitelben saját vagy megadott terv szerint. Butorjavítások és fényezések elvállaltatnak olcsó árban. Pontos kiszolgálás!

FRIEDRICH & HAAGA

GÉPGYÁR — WIEN

Kolbász- és szalámigépek

és azok alkatrészei
ÁLLANDÓ NAGY RAKTÁR

Zagreb, Račkoga ulica 7a. 8486



ALAPITVA 1854. TELEFON 22-70. ALAPITVA 1854.

Braća Frank

ZAGREB, SAJMIŠTE TRG N. 2. SZ.

KÉZMŰÁRUNACYKERESKEDÉS
TANNWALDER BAUMWOLLSPINNFABRIK
VEZÉRKÉPVISELETE és LERAKATA

Elsőrendű vásznak, siffonok, battisztok, grádlík, köpperek és ripszek fehőrneműre, állandó raktár

8467/s

FOGLALKOZÁS

Fehérneművarrást házban napi 30 dinárért, házon kívül vagy üzletek részére olcsón vállalkozókra is elmege. Leveleket »Gyors« jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. 8564

Egy könyvelő, aki a német levelezésben is jártas, felvételt Stern Adolf vállalkozókereskedésben, Subotica. 8606

Újves tanulókat szalmakalap varráshoz felvételt Sild kalapkészítőnél, Subotica, csirkepiac.

KLEIN GÉZA

fűszer- és gyarmatárú nagykereskedés Subotica

UJ DÉLIGYÜMÖLCS

Közvetlen behozatal Olaszországból Görögországból

Mazsola, málagaszó, füge konzerv és kosvas, János kenyérmeződes olasz citrom, narancs, mandula Bana, mogyoróbél, arancini, citromád, ananász.

Viszontelárusításnak nagy 8581 árengedmény.

Kérjen árajánlatot!

Interurban telefon 55.

Kifutófiu, ki a városban ismerős, felvételt VI. Praška ulica 34. 8604

Fiatal borbélyegéd, 800 korona és teljes ellátással, azonnal belphet Fradl Ádám borbélyhoz, Fő-ucca, Apatin. 8586

Tisztviselő, puha- és keményfa-szakmából, 16 évi gyakorlatot vezető állást keres. Ajánlatok Bega-vállalatához V.-Bečkerek, küldendők. 8544

Utazó a fűszer- és kézműves szakmából, aki Bácskában, Bánában és Baranyában utazik néhány könnyen elhelyezhető cikk kollekcióját magával vinné, magas árak mellett azonnal alkalmazást nyer. Ajánlatok K. Mahorčić kereskedelmi vállalatához, Zagreb, Petrova ulica 35. intézendők. 8603

PÉKEKI
„Diamalt“ Hauser & Sobotka bécsi gyártmány, 7 év óta a legjobb sütőszó, háború előtti minőség, a jugoszláviai vezérkészséknél ismételten kapható. — EDGARD DUŽANEC Zagreb, Strassmayerova ulica 10. (Távirat-cím „DIAMALT“ Zagreb) FIGYELEM! Óvakodj a porakau vagy folyékony utánzatától és kérjen csak eredeti „DIAMALT“-ot

Újves irodista azonnalra felveszünk ki a német nyelv mellett magyarul vagy szerbül is beszél. Személyes ajánlatokat elfogad Hungerleider és társa, Zeleznička ulica 4. 8565

Munkásanyag jobbnakához felvételt a Weinhut-féle celluloidárugyárban. (Édenyiac.) 8596

VÉTEL-ELADÁS

Nagykereskedő Splitben (Dalmácia) keres összeköttetést füstölthús- és szalámi-gyárral, nagy szállítóval. »Sirana« Split, Križeva ulica 10. 8552

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állatkiosztók az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezésekhez válaszbélyeg melléklendő.

Négy és fél kapa szőlő, gubógyár mellett, bérbe vagy felebe kiadó. Érdeklődni lehet Hladuska i Hermann. 8575

Sztaniol, kg-ja 180 dinár, megrendelhető Szeles Sándornál Somborban. 8536

Kávét, pörköltet és nyersét, jóízűt, césón postán, utánvétellel szállít »Sirana« Split, Dalmacija, Križeva ulica 10. 8551

Eladó borbélyüzletberendezés. Letfus János Vel. Kikinda, Sava Tekelija ul. 8489

177 literes pálmafűző-üst jutányosan eladó: üzemben megtekinthető. Műcsi-telep 90. 8595

Vennék jókárban levő használt szekereket, 50-től 100 darabig. Cím a kiadóban. 8597

Eladó 40 HP Dieselmotor, Langen és Wolf-féle gyártmány vagy 40-50 HP félstabil, alacsony- és magashnyomású Máv.-gyártmányú gép. Kincs és Klein, Bočar, Banat. 8601

IRODISTA (nő) szerb-magyar vagy szerb-német nyelvismeréssel és segéd raktármunkához állandó alkalmazást nyerhet Weisz & Schlesinger festék nagykereskedésében Subotica, Pašičeva ulica 8535

Lakást keresek azonnali vagy legkésőbb február elsején belépőre, 2-3 szobával, konyhával, mellékhelyiségekkel, lehetőleg a belterületen. Közvetítők díjaztatnak. Cím a kiadóban. 8498

Jegygyűrűk és menyasszonyi ajándékok a legolcsóbban kaphatók **ÁDÁM** ékszerésznél Subotica Rudics uca 6. Tört aranyt a legkisebb fizeték.

Szenved a hullásban? Fejkorpában vagy fejevizsketegységben? Tegyen kísérletet a »Nyírfahajvizze« (Birkenwasser) s ön is megelégedett lesz. Kapható illés-gyógyszertárban, a főpostával szemben. 7141

Bácsme gyei Napló fiókiadóhivatala **Veliki-Bečkerekben** a főpostával szemben **LÉVAY NÁNDORNÉ** üzletében van. A fiókiadóhivatal **felvesz hirdetések** előfizetéseket és minden a lapra vonatkozó reklamációkat.

Gummibélyegöt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsme gyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

Babaklinika babafejek és mindennemű alkatrészek, továbbá haifonatok nagy választékban kaphatók. Színházi parókkészítést, kölcsönzést és vízszintén maszkírózást vállal. Mindenféle nő haját vesz Lagner János Édenyiac, Pašičeva ulica 6. Vidéki megrendelések azonnal eszközölköznek. 7626

Hízásnál, kövérségnél a dr. Hoffbauer-féle törvénytelen soványítólabdacso teljesen ártalmatlan és étrendi változás nélkül is biztosan hatnak. Nem migrig, nem hasajtó. Kimerítő leírás orvosi bizonyítványokkal ingyen. — Kapható illés-gyógyszertárban, a főpostával szemben. 7141

Asztalosok figyelmébe! Kiváló művészek által összeállított elsőrendű **BUTOR MINTALAPOK GYŰJTEMENYEI** rendkívül nagy választékban kaphatók: **HEUMANN MÖR** Ipari szakkönyvtár Subotica

Elveszett a Szentkivica utcától a zsidó iskoláig egy fekete, simzett ridikül. — Megtaláló jutalom ellenében adja le Kaufmann Hermann borkereskedésben. 8599

Butorozott szoba kiadó. — Ugyanott endes bejáróné felvételt. Jelašičeva ulica 5. 8598

A VOJVODINA LEGNAGYOBB FÉRFI- és NŐI DIVATÁRUHÁZA

KOSTADODIĆ

SOMBOR, KRALJEVIĆA GJORGJE ULICA 3. SZÁM
A SZERB NAGYTEPLOMMAL SZEMBEN

ŐSZI és TÉLI ÁRUIM MEGÉRKEZTEK

eddig még itt nem látott mennyiségben és választékban és azokat a nagy pénzhány, a dinár emelkedése és raktáram túltömöttsége folytán a napi áron 30-40%-kal alul árusítom.

KÜLÖNÖS FIGYELEMBE AJÁNLOM A KÖVETKEZŐ ÁRUIMAT: Férfi- és női szövetek, bársonyok, kanavász, selyem, zefir, plüssök, sifonok, vásznak, flanellek, kellekek férfi- és női ruhára. Szőnyegek nagy választékban.